

Veckans växt v. 41 2008

Ängshaverrot (*Tragopogon pratensis* L.)

Arter som utgör vilda släktingar till de odlade växterna har vi presenterat flera stycken av här under *Veckans växt*. Nu har turen kommit till ängshaverroten. Nästan om en förvuxen maskros ser den ut där den står i vägkanter och åkerrenar, ibland förflugen till ett gathörn eller blomsterrabatten.

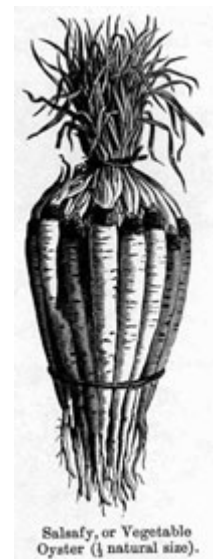
Om man vill se den blomma får man ge sig ut i den tidiga sommarmorgonen: redan Linné noterade att de stora vackert gula korgarna sluter sig vid 9-10-tiden på morgonen "om de ej fördröjs av oväder". På grund av sin relativa punktlighet utgjorde haverroten ett av Linnés så kallade blomsterur. Bladen är långa, smala och spjut- eller lansettlika. Den överblommade blomman utvecklas så småningom till en praktfull boll vars "parasollförsedda" frön kan spridas mycket långt med vinden.

Många har säkert trott att Tryckfels-Nisse har varit framme vad beträffar namnet. Men arten heter inte ängshavrerrot; det svenska namnet kommer från tyskans *Haferwurzel* där förleden *Hafer* - kommer från isländskans *hafr* och betyder bock. Som bekant heter getsläktet *Capra* på latin. Förmodligen syftar namnet på artens långa ljusa rötter.

En gammal fin trädgårdsväxt som förtjänar större uppmärksamhet är haverroten (*Tragopogon porrifolius* L.) som till skillnad från ängshaverroten är lilablommade. Rötterna är långa och ljusa och uppges smaka som ostron (!) när de är kokta. Därför kallas den

också *vegetable oyster* i äldre litteratur. I motsats till potatisen som innehåller stärkelse lagrar haverroten, liksom jordärtskockan, inulin som huvudsaklig kolhydrat.

Text och bild: Jens Weibull